

T.C.
İÇİŞLERİ BAKANLIĞI
İller İdaresi Genel Müdürlüğü

Sayı : 23635644-249-E.7966
Konu : Yaya Önceliği/güvenliği

26/04/2019

MERSİN VALİLİĞİ VALİLİĞİ

- İlgi : a) 08.08.2018 tarihli ve 5661 sayılı yazımız.
b) 04.09.2018 tarihli ve 6551 sayılı yazımız.
c) 28.01.2019 tarihli ve 1563 sayılı yazımız.
ç) 26.02.2019 tarihli ve 3998 sayılı yazımız.

2018 yılında ülke genelinde; kaza yerinde 495, kaza sonrası 30 günlük süreçte hastanede 992 olmak üzere toplam 1.487 yaya trafik kazası sonucu hayatını kaybetmiştir. Meydana gelen ölümlü ve yaralanmalı kazaların yaklaşık %17'si yayaya çarpma şeklinde iken toplam ölümlerin ise %22,3'ünü yayalar oluşturmaktadır.

“Karayolu Trafik Güvenliği Stratejisi ve Eylem Planı” ile “Trafik Güvenliği Uygulama Politika Belgesi”nin ana hedefi kaza sonucu ölümlerin azaltılmasıdır. “Korunmasız Karayolu Kullanıcıları” olarak tabir edilen yayaların karışmış olduğu kazalardaki ölüm oranlarının diğer kazalara göre daha yüksek olduğu göz önüne alındığında; yayaların karışmış olduğu kazaların önlenmesi ve böylelikle “yaya güvenliğinin” sağlanması önem arz etmekte ve öncelikli konular arasında yer almaktadır.

2918 sayılı Karayolları Trafik Kanun’unun 74 üncü maddesinde sürücülere “görevli bir kişi veya ışıklı trafik işareti bulunmayan ancak trafik işareti veya levhalarıyla belirlenmiş kavşak giriş ve çıkışları ile yaya veya okul geçitlerine yaklaşırken yavaşlama, varsa buralardan geçen veya geçmek üzere bulunan yayalara durarak ilk geçiş hakkını verme” yükümlülüğü getirilmiştir.

Bu düzenlemeden hareketle ilgi (c) yazımız ile 2019 yılı “Yaya Öncelikli Trafik Yılı” olarak ilan edilmiş; sürücülerin, yaya ve okul geçitleri öncesinde uyarılarak dikkatlerini daha üst düzeye çıkarmak suretiyle yavaşlamalarını ve durarak yayalara ilk geçiş hakkını vermelerini sağlamak amacıyla karayolu üzerine yaya önceliğine vurgu yapan “önce yaya” ikonlarının araçların yaklaşım yönünde, tüm ışısız yaya ve okul geçitlerine çizdirilmesi ve uygulamanın öncelikle şehrin önem ve öncelik arz eden noktalarından başlaması ilgi (ç) yazımız ile talimatlandırılmıştır.

Tüm yol kullanıcılarının, sürücü ve yayaların doğru bilgilendirilmesi, kamuoyunda “yaya önceliği” algısının güçlendirilerek yaya kazalarının azaltılması ve yaya güvenliğinin sağlanması amacıyla;

a) Sürücü ve yayaların uyması gereken kurallar ile yasal düzenlemenin neleri kapsadığı hususları sürücülere ve yayalara eğitim faaliyetleri/medya aracılığıyla doğru bir şekilde

*Bu belge elektronik imzalıdır. imzalı suretinin aslını görmek için <https://www.e-icisleri.gov.tr/EvrakDogrulama> adresine girerek (rB1/pG-z21AjQ--tYbDF-hIMoot-awv5aTGz) kodunu yazınız.

anlatılacak,

b) Işıklı ve trafik görevlisi bulunan kavşaklarda yayaların ışık ve görevlinin talimatına göre hareket etmesi gerektiği vurgulanacak,

c) Yaya/okul geçitlerindeki yatay ve dikey işaretlemeler kontrol edilerek standartlara uygun olmayanların yenilenmesi ve eksik olanların tamamlanması için yolun yapım ve bakımından sorumlu kuruluşlarla koordine sağlanacak,

d) Sürücülerin bu geçitlere yaklaşırken dikkatlerini çekmek amacıyla "önce yaya" ikonlarının yaya hareketliliğinin yoğun olduğu geçitlerden başlayarak tüm geçitlere uygulanması sağlanacak,

e) Yaya/okul geçitlerinde aylık çalışma programlarında her ekip için görevlendirme yapılarak "sürekli, etkin ve yoğun" şekilde denetimler gerçekleştirilecek,

f) Yayaların kaldırım yerine taşıt yolunda yürümelerine neden olan kaldırım üstü araç parklanmalarına izin verilmeyecek,

g) Dikkat ve algıyı azaltarak yayaların geç farkedilmesine/farkedilmemesine neden olan cep telefonu ve hızlı araç kullanımı konularında denetimler artırılacak,

h) İllerimizde "Yaşam İçin Kısa Bir Mola" sloganıyla oluşturulan "Yaşam Tüneli" bulunan alanlarda sürücülere/yolculara emniyet kemeri kullanımının gerekliliği, cep telefonunun insan dikkati üzerindeki olumsuz etkileri, aşırı hız ve normal seyir hızının insan yaşamı üzerine değiştirilemez etkisi ve "yaya önceliği/güvenliği" konularında bilgilendirme faaliyeti yürütülecektir.

Trafik kazasına ve can kayıplarının artmasına neden olan kural ihlallerinin tespit edilmesinde, sürücülerde algılanan yakalanma riskinin oluşturulmasında tek başına trafik zabıtasının yeterli olmadığından bahisle hedeflere ulaşılması için tüm kolluk birimlerinin bir seferberlik ruhuyla etkin bir şekilde görev yapması amacıyla başlatılan "Bu Yolda Hep Birlikteyiz" kampanyasında olduğu gibi yaya güvenliğinin sağlanması konusunda da tüm kolluk personeline görev esnasında ve dışında;

• Görevli bir kişi veya ışıklı trafik işareti bulunmayan ancak trafik işareti veya levhalarıyla belirlenmiş kavşak giriş ve çıkışlarına yaklaşırken yavaşlamamak, varsa buralardan geçen veya geçmek üzere bulunan yayalara durarak ilk geçiş hakkını vermemek (Madde 74/a),

• Görevli bir kişi veya ışıklı trafik işareti bulunmayan ancak trafik işareti veya levhalarıyla belirlenmiş yaya veya okul geçitlerine yaklaşırken yavaşlamamak, varsa buralardan geçen veya geçmek üzere bulunan yayalara durarak ilk geçiş hakkını vermemek (Madde 74/b) ihlalleriyle ilgili Karayolları Trafik Kanununun 7'nci maddesi kapsamında yaya önceliği konusunda da "Trafik Kural İhlali Tespit Tutanağı" düzenlemek suretiyle işlem yapmaları gerektiği hususu tebliğ edilecektir. Tutanakların teslim edilmesi, cezaya dönüştürülmesi ve veri girişine ilişkin işlemler ilgi (b) yazımıza göre yapılacaktır.

i) 01 Mayıs 2019 tarihinden başlayarak yıl boyunca özellikle Cuma, Cumartesi ve Pazar günleri başta olmak üzere bütün günlerde, tüm birimlerde çalışan emniyet ve jandarma personelinin cep telefonu kullanımı (73/c), emniyet kemeri (78/1-a) ve trafiği tehlikeye düşürecek şekilde şerit değiştirme-makas atma (46/2-g) ihlallerinin yanında "yaya önceliği (74/1-a, 74/1-b)" konusunda seferberlik ruhuyla topyekûn etkin bir şekilde denetim yapmaları sağlanacaktır.

j) Yürütülen faaliyetlere toplumsal destek sağlamak için bilgilendirme ve denetim faaliyetleri ile trafik güvenliğine katkı sağlayacak ve örnek teşkil edecek davranışlar ulusal, yerel ve sosyal medyada paylaşılacaktır.

*Bu belge elektronik imzalıdır. imzalı suretinin aslını görmek için <https://www.e-icisleri.gov.tr/EvrakDogrulama> adresine girerek (rB1/pG-z21AjQ-+tYbDF-hIMoot-awv5aTGz) kodunu yazınız.